

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת בהר
תשפ"ד
גיליון 214

א לעבטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

מלווים ועוזרים

פניני פרשה

"בהר סיני" (כה"א)

רש"י בפרושו: "מה שמיטה נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני אף כולן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני".

אפשר להוסיף על הדיוק של "הר סיני", שמקיש אליו את כל התורה, שזה גופא הגורם לקבלת התורה, דהא "הר סיני" מרמז על שפלות וענוה - שהשפיל את עצמו, כידוע ממאמר רז"ל, בעת קבלת התורה.

וקניין תורה הוא במידת ה'ענוה', כדברש חז"ל (תענית ז): "למה נמשלו דברי תורה למים דכתיב הוי כל צמא לכו למים לומר לך, מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה". וכן אמרם על הפסוק: "וממדבר מתנה", שאין התורה ניתנת אלא למי שמשים עצמו כמדבר (מד"ר חוקת י"ט).

ואפשר להסמך ולהוסיף, ע"פ המובא בליקוטי מוה"ר"ן (תורה י"ד) עה"פ: "שבו איש תחתיו" שקבלת התורה תלויה במידת הענוה - אפילו נמוך ממדרגתו, ולפי דבריו אפשר להקיש לנאמר במתן תורה בהר סיני: "ויהצבנו בתחתית ההר" - ענין ענוה ושפלות, גם מתחתית ההר - תחת מדרגתם הם.

"בהר סיני" (כה"א)

דבריו רש"י: מה ענין שמיטה אצל הר סיני? יעוי"ש.

ואפ"ל; דהא תכלית מעמד הר סיני הוא ה'אמונה', ע"ד הפסוק "כל מצותיך אמונה" (תהלים קי"ט). וכן מאמרם (מכות כד): בא חבקוק והעמידן על אחת, שנאמר ו"צדיק באמונתו יחיה" (חבקוק ב.ד). והא בשמיטה הוי גילוי האמונה בכל הבריאה, וכדכתיב בהמשך "ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה". וזהו הר סיני, ענין האמונה, עם מצות שמיטה.

"ושבתה הארץ שבת לה" (כ"ב ב)

שבעה פעמים כתוב לשון: 'שבת' בפרשה זו של שמיטה: 'ושבתה הארץ שבת'. ובשנה השביעית שבת שבתון. שבת לה'. שנת שבתון. והיתה שבת הארץ'.

אפ"ל, רמז לשבע שנים לשנת השמיטה.

כן אפ"ל; דהא בקיום מצות השמיטה, מכריזים שהארץ שייך לה', וכמ"ל: "שבת לה' שדך לא תזרע". וזה כנגד הפקעת הארץ משבעת העממין, וכמבואר בדברי רש"י (בראשית א): "אמר רבי יצחק, אומות העולם לא יכולים לומר לסטים אתם שכבשתם ארצות שבעת גוים, ואומרים להם כל הארץ של הקב"ה. ובכאן ע"י שמיטה מתגלה שהארץ של ה' - היפך טענת שבעת העממין. וזהו רמז מספר שבעה - כנגד שבעת העממין.

כן אפ"ל; ע"פ המובא (אדר"ל נ"ט. ויק"ר כ"ט. זהר א לט) שבעה שמות לארץ: ארץ, אדמה, ארקא, חרבה, יבשה, תבל, חלד'. וכנגד זה שבעה לשונות: 'שבת' בארץ.

"ולחיה אשר בארץ תהיה כל תבואתה לאכול" (כ"ה)

כל השפע תלויה כפי החיות האלוקית שמכניס האדם בארצות שבו, וכדברי התנא דבי אליהו (א"י, ג' ב') "מעיד עלי שמים וארץ שאין פירות תבואה באין לידי הרקבה אלא מתוך דרכיהן של בני אדם" - שאין בהם אלוקותו ית'.

וזהו: 'ולחיה' - כפי החיות י-ה שאתה מכניס: 'בארץ'.

ובשביל זה נקרא בשם לווה ומלוה, לשון לוי והתחברות, כי על-ידי הלוואה חתן, מתחברין זה לזה ומאירין זה לזה הגוהין עלאין.

וע"כ נקרא אצל העולם "הלוואת חן", יחן דיקא, זה בחינת הארת הגוונים שהם עיקר הפאר והחן, כמו שפירש שם אדמו"ר ז"ל, על הפסוק, 'חן בעיני ה"י'.

זכות ההלוואה לדורות ולצאח

ועד כמה השלכותיה של הלוואה היא לצאח, נוכל ללמוד מסיפורו של החסיד ר' משה ירוסלבסקי ז"ל, בהלוואה על סך 10.000 לירות עבור בנין בית הכנסת הגדול דחסידי ברסלב במאה שערים (השול).

וכך סיפר בנו ר' נחמן (מימי הנחל ניסן תשפ"ב): בעת שחשב החסיד רבי אליהו חיים רוזין לנסוע לחו"ל, להתרים את אח"כ עבור הוצאות הבניה המרובות, פנה לר' משה ירוסלבסקי ואמר לו: "כאשר אבוא לחו"ל לבקש עבור הבנייה יחשבו שאני מדומיין... אני צריך להתחיל לחפור שירא שאני רציני... ברשותו של ר' משה היה אז 10.000 לירות שהיו כל רכשו, אך הוא לא היסס פעמיים, ונתן לר' אליהו חיים רוזין את כל כספו בהלוואה, למרות שידע שדרך הטבע אין לו את היכולת להחזיר את ההלוואה...

כאשר התחילו לבנות, ור' אליהו חיים רצה לפרוע החוב, לא הסכים ר' משה, באמרו: "תתקדם עם העבודה, ובינתיים אחכה עם החוב". וכך דחה שוב ושוב עד פטירתו, מלבד אלף לירות שהחזיר בתחילה. ואף גם בנו ר' נחמן המשיך בדרכי אביו, וסירב לקבל את תשלום החוב, שהפך בדרות השנים לקירות בית המדרש הגדול של חסידי ברסלב.

ומוטב שיהיה בעל חוב לעצמו מלהיות לאחרים

עוד זאת עלינו לדעת כשמדברים על הלוואות, שיש לנו להזהר ולהישמר מלהרבות בלקיחת הלוואות, ויעויין בארכה ב'שיחות הר"ן' (קרב) שכותב בין דבריו: "...ואם נדמה לו שצריך מלבוש, או לאשתו ובניו אף על פי שמוכרח לו: אל ידחק השעה ללוות ולהקיף ולהיות בעל חוב, אך ימתין עד שיבוא עתו. וטוב לסבול דחק אפילו במזונות, וכל שכן במלבושים ודירות וכו', ולא להיות בעל חוב. ומוטב שיהיה בעל חוב לעצמו או לבני ביתו מבלבושים, מלהיות בעל חוב להחנווני או לאחרים. כי בכל עניני פרנסה צריכים להמתין עד שיבוא עתו כמו שכתוב: "עניני כל אליך ישרו ואתה נתן להם את אכלם בעתו. אכן כן; והירות ושמירה בחובות והלוואות.

שירת הפרשה

"וכי ימוך אֶחִיד... וְהִחֲזַקְתָּ בּוֹ" נִקְרָאת בַּפְּרָשָׁה וְכִבֵּר מוּבָא בַּפְּרָשִׁים דְּקָאֵי עַל מִצְוֹת הַלְוָאָה.

גְּדוּלָה גְּמִילוּת חֲסִדִים יוֹתֵר מֵה' צְדָקָה" גְּדוּלָה גְּמִילָה מַעֲלַת מִצְוָה זוּ וְרוּם עֲרָפָה.

עַל יְדֵי גְמִילוּת חֲסִדִים מְאִירִים זֶה לְזֶה בְּשִׁמְחָה וּמְאִירִים הַגּוֹנִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּהֶאֱרָה נִפְלְאָה.

לְעֹזֵר לְזוֹלָת בְּעַת דְּחָקוֹ בְּעֶזְרָה - זוּהִי הַמִּצְוָה לְהַחֲזִיר אֶת הַדָּל וְהָרֶשׁ לְקַדְמוֹתוֹ בְּרוּחַ טוֹבָה.

השבוע קוראים בפרשייתנו את הפסוק "וכי ימוך אֶחִיד ומטה ידו עמך והחזקת בו". וכך הם הדברים בפרש"י: אל תניחו ידו ויפול ויהא קשה להקימו, אלא חזקוהו משעת מוטות היד. למה זה דומה למשוי שעל החמור, עודהו על החמור אחד תופס בו ומעמידו, נפל לארץ חמשה אין מעמידין אותו.

ב'ספר החינוך' (מצוה ש- המצוה האחרונה בפרשייתנו בעניני ערכין) כותב שבכאן קאי על הלוואה, וכלשונו: דכתיב גבי הלוואה (ויקרא כה לה): וכי ימוך אֶחִיד ומטה ידו עמך והחזקת בו. דהינו הלוואה, כדכתיב בסופיה: אל תקח מאתו נשך ותרביט וגו'.

וכך אנו מוצאים בספר "אהבת חסד" (למך החפץ חיים): שהעזרה בכאן, זה בכל דבר שעוזר, מתנה או הלוואה, וכדומה. וכדבריו: "וכי ימוך אֶחִיד ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך", ונאמר (שם ל"ו): "וחי אֶחִיד עמך", שנצטוונו במצות עשה הזו; להחזיק ביד אחינו שִׁמְךָ וליטתן לו מתנה, או הלוואה, או לעשות עמו שותפות, או להמציא לו מלאכה, כדי שיתחזק בוה, ולא יפול ויצטרך לבריות, והמונע עצמו מכל זה, עובר מצות עשה זו.

עיקר מצות ההלוואה לעני שינצל מן העניות

בפנימיות מעלת החסד והלוואה לזולת, אנו מוצאים בליקוטי הלכות' (גבית מוה"ג ג) בכתבו: ועל כן גדולה גמילות חסד יותר מן הצדקה, כי כשנותן לו צדקה אינו נותן לו רק מעט כדי מתנת ידו, אבל הלוואת חן, הוא מלווה לו איזה סך מסוים, ועל ידי שמלווה לו לשעה, על ידי זה נעשה עכשיו המעות אצל הלווה כשלו... כי זה עיקר מצות ההלוואה לעני לראות לעזור להעני באופן שינצל מן העניות לגמרי, כמו שכתוב: "וכי ימוך אֶחִיד עמך והחזקת בו וכו'". וכמו שפירש רש"י שם, אל תניחו ליפול וכו', כי עד שלא נפל אחד יכול להקימו... שזהו עיקר המצווה של צדקה וגמילות חסד, כדי לבטל העניות מישראל לגמרי על ידי צדקה ומשפט...

הלוואת חן

בשירי המצווה ומעלת החסד והלוואה לזולת, הוא בליקוטי הלכות' (בעודת אליים ג א) ע"פ תורה כ"ה בליקוטי מוה"ר"ן, וכלך לך לשונו:

כי ישראל הם הם הגוונים, בחינת ישראל אשר בך אפתאר, שבהם מתגלה פאר הגוונים. וכל אחד מישראל יש בו גוון מיוחד כפי שרשו באבני החושן והאפוד, שהם שעירות דקדושה של ישראל, כי היו שווים הון רב ובהם היה כל הגוונים, וכשנכללן זה בזה ומאירין זה לזה - על-ידי צדקה וחסד שעושה אחד עם חברו מממונו, ששם עקר הגוונים, אז הגוונים נכללן זה בזה ומאירין זה לזה, ואז עיקר התגלות פאר הגוונים. ואז דייקא נתגלה גדולת הבורא וכנענין הקליפות שהם כוח המדמה, ועולה מדרגא לדרגא, ומעלה גם חברו מדרגא לדרגא...

ובשביל זה הוזהירה התורה להלות לחברו; הלוואת חן וחסד כמו שנאמר, "אם ספך תלוה את עמי וכו'". והיא גדולה מן הצדקה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה. כי על-ידי ההלוואה, מחזיק ביד חברו ביותר שיכול להתפרנס על-ידי הלוואתו. ובהפרנסה של איש הישראלי מאירין הגוונים. נמצא, שעושה לו טובה וחסד גדול בשמיות וברוחניות, ואחר כך יחזיר חברו וישלם לו ויחזיר בו הגוונים שבממון ויאירו זה לזה, שזה עיקר שלמות הארת הגוונים, כשמתנהרין ומאירין זה לזה-וזה לזה.

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה בנושאת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו וזש"ק

"וכי תאמרו מה נאכל... וציויתי את ברכתי לכם" (ויקרא כ"ה - כ כא)

בטחונו של מוהר"ן בערבי פסחים

היה זה ביום שלפני ערבי פסחים, י"ג בניסן. נכנסה בתו של מוהר"ן מברסלב, מרת חנה צירל והתאוננה לפני אביה באומרה: אבי היקר, הפסח כבר מתקרב, ועדיין אין לנו כלום על צרכי החג. (זוגתו מוהר"ן: מרת דישל, כיבדה אותו מאוד, ולא רצתה להחליש דעתו מזה כלל. על כן שלחה את בתה לאביה).

ורבי נתן, בתשובתו לבתה: 'בתי, ה' יעזור', "טאקטערל גאט וועט העלפן". וכדבר ברכתו, אכן כן היה.

היה זה אחד מתלמידיו, שהיה גר בריחוק מקום, הרבה לעצמו: מי יודע שמה אין למוהר"ן עבור צרכי החג. וכך; במחשבות אלו התעורר בלבבו: אומר ועושה, הלך ושכר עגלה, ומלא אותה בכל טוב; בשר ודגים, תפוחי אדמה, ביצים ויין, ועוד מכל טוב צרכי החג, והביאם למוהר"ן ז"ל בערב חג הפסח.

ובעת שישב מוהר"ן יחד עם משפחתו בשולחן ליל הסדר, הפליג בהודאה על חסדי השם שלא עזבו. ובין דבריו פנה אל בתו ואמר לה: "בעת שאמרת לך שהשם יעזור לא התכונתי לאדם זה" - "ווען איך האב גיזאנט גאט וועט העלפן האב איך נישט אים גימיינט". כאומר: שלא היה לו שום בטחון בשום אדם זה או אחר שידאג לצרכו, אלא באמת התכונתי שה' יעזור כרצונו יתברך. שישתלשל דבר הישועה לבוא, איך שברצונו רוצה שישתלשל.

"וכי ימוך אחיך עמך ומטו ידו עמך והחזקת בו" (כ"ה ל"ו)

כסף לקניית מעיל פרווה !

אחדות מופלאה ומיוחדת שררה בין בני חבורתו של החסיד רבי סענדער מהעיר 'טרהוויץ'. יחדיו עבדו את השם, וזאת לבד מעזרתם ותמיכתם האחד לזולת, על אף ענייתם הגדולה - ששררה אז ברחבי אוקראינה.

היה זה פעם, עת שישבו יחדיו בשיחת חברים, השית לפניהם אחד מבני החבורה שמקום מגוריו היה בעיר 'טאלנע' - את צערו ודחקו הקשה. באמרו; היות והוא מתפרנס ממכירת 'דגים מלוחים' ב'יריד', ועקב כך הוא צריך לעמוד על רגליו משך כל היום במכירת הדגים בקור העז ובכפור, כי אין בידו מעות לקנות מעיל פרווה טובה שיחמם את גופו בקור הגדול. כשמוע ע"כ סענדער את מצוקתו הקשה, החל מיד לדבר ולהלייב את בני החבורה בחשיבות מצוות 'החזקת בו' - מצות הצדקה, בעזרתם לאחד מבני החבורה.

כשהחלו 'ברקידה' בסיום החבורה כמנהג החסידים, הוציא כל אחד מכיסו תרומה הגונה למצוה חשובה זו, ואט אט הצטבר סכום הגון שהספיק לקניית מעיל הפרווה.

בסיום הריקוד הארוך - פנה רבי סענדער לבני החבורה באמרו להם: "אם יעמוד לנו לעולם הבא רק זכות שיערה אחת ממעיל פרווה זה, זה כבר מספיק..."

מסירותו לרבים של רבי יונה לבל בל"ג בעומר במירון !

בימים קדמונים, היה החסיד רבי יונה לבל מנהל את 'בית התבשיל' במירון במשך כל השנה, וביותר ביום הגדול ל"ג בעומר שעמד כל היום ומחלק מאכל ומשקה לעולים לציון הקדוש. ובמירון של הימים ההם, שהה המקובל הנודע רבי אשר זעליג מרגליות, שיום זה - היה אצלו כביום הכיפורים ממש, מחצות הלילה עד אור הבוקר היה לומד את ה'איזרא רבא' כשהוא עוטה בגדי לבן, וזאת בנוסף לתפילותיו המעוררים. לאחר מכן התפלל עם ה'ניץ', וממשיך בעבודת היום בריקודים נלהבים עד כי פנה יום.

והיה ליבו של רבי יונה נחמץ בקרבן, על שהוא עוסק כל היום בענייני מאכל ומשתה, ובטרדתו כי רבה - אין הוא יכול אפילו לשפוך את שיחו בציון התנא.

לקראת ערב, הרהיב עוז בנפשו. ניגש אל רבי אשר זעליג, ושפך מר ליבו בפניו, באמרו: אתם זוכים במלוא חופניים של 'ל"ג בעומר', ואילו אני משחיר את ידי כל היום, ועתה נותרו לי כעשר דקות לתפילת מנחה, ועוד עשר לומר מעט תהלים.

ענה לו המקובל: אכן לי יש ל"ג בעומר, אבל רוצה אני רוצה לעשות עמך 'עסק', "לפטור אותך מתפילת המנחה אינני יכול, אבל במקום לומר תהלים משך עשר דקות, המשך נא בחלוקת האוכל והשתייה, ותמורת עבודתך בעשר דקות הללו אתן לך את כל הזכויות הגדולות של ה'ל"ג בעומר שלי..."

מן המצור שהא' ישיק המצדים | תחזיק בידו את השוקלד

ילדים יקרים ! נמצאים אנו בימי הספירה, ימים שמתו בהם תלמידי רבי עקיבא, על פי לא נהגו כבוד זה בזה. וכבר מובא בספרים הקדושים על כך - לא שהם פגעו חלילה אהד את השני, אלא לא מספיק כבודו האחד את השני. לא היו מספיק רגישים לזולת - לחברים.

בהקשר לזה, נדאי לך ילדים יקרים, להקשיב לספור, שממנו נובל ללמוד מה זה רגישות לשני. הנה זה באחת מנסיונותי של הצדיק רבי שמואל שפירא למירון, הביא עמו אחד מהנוסעים הפיסית שוקלד, ובעת הנסיעה חלק ממנה לנוסעים. רבי שמואל שלא הפך שוקלד לאגלו, חשש אולי יפגע ויפגם זה איש שרוצה לתת לו שוקלד, - כשהוא לא קבל זאת ממנו. או אולי אפילו הוא רק ירגיש איזו שהיא אי נוחות, אם רבי שמואל לא יקח ממנו את השוקלד.

לקח איפה רבי שמואל מאיש זה את השוקלד, אך לא הקניסו לפיו, אלא החזיק אותו חשאי בידו עד תום הנסיעה, גם כשהוא נמשך בידו, ולקלף את ידו לא עזבו כל מושג הנסיעה הארצה, הכל בכדי שחלילה לא יפגע איש זה שנתן לו את השוקלד... זהו; רגישות ואכפתיות לשני! !

המשך פניני פרשה

- בארציות שלך, כן תהיה: 'כל תבואתה לאכול'. וכבר מובא בארבע ענין מעלת הרוח חיים, והחיות שיש להכניס במצוות.

"וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם דרוך בארץ לכל יושביה ... ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו" (כ"ה ו')

שנת החמישים מרמז על תשובה שער החמישים - 'בינה'. כמובא בזוהר (ת"ג רט"ז, ח"א ע"ט, ליקוטי מוהר"ן ע"ג ח"ב). בזה שמקבל האדם על עצמו עול "תשובה", מתקיים בו: "וקראתם דרוך בארץ" שנהיה בן חורין מהעבירות שבידו. ובהמשך הפסוק: "ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו" כי עיקר התשובה הוא להחזיר ולהשיב הדבר שמקום שניטל משם כמובא בזוה"ק, ומבואר ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ל"ה), "תשובה היא בחינת זרקא, להחזיר את הדבר ממקום שאנתגלית מתנו - להחזירו לשורשו".

וכן יש להוסיף; שעל ידי התשובה חוזר לשורשו ונעשה כקטן שנולד, כמובא. וזהו: "אל משפחתו" - אל מקור מחצבתו.

"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו" (כ"ה ד')

כשמדברים עם חברו ביראת שמים, צריך להיות עיקר כוונתו להשפיע ולא בכדי להראות חכמתו ודיעתו, וכמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (ת"ו לד) על הפסוק: **"ומקבלן דין מן דין"** ששניהם יהיו שווים ולא יתגאה האחד על זולתו. וכעין כך מובא בספר "פרי הארץ" (ג) וזה לשונו: **"וכן כל אחד יכול להעלות את חברו, אבל אינו יכול להתעלות על ידו כי אם בהקטין עצמו לפניו"**.

ובזה יתפרש הפסוק: **"וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך"** שמרמז על ענין הדיבור בין האחד לזולתו בתורה ויר"ש. דעיקר הקניין הוא בדיבור, התנאי לכך: **"ולא תונו איש את אחיו"** שיהיו דברים היוצאים מהלב, להשפיע לזולת בכנות ובאמת.

"שש שנים תזרע שדך ... ובשנה השביעית שבת שבתון" (כ"ה ג')

לאחר הזריעה והחרישה - זוכה האדם לקבל את השפע מלמעלה - ה"שבת שבתון" - מקור הברכה והשפע. וכדבריהם (מד"ר שיר השירים ה): **"פתחו לו פתח אחד של תשובה כחודו של מחט, ואני אפתח לכם כפתח פתחו של אולם"**. זאת ועוד: לאחר שמוכר את עצמו בששת המידות - שש שנים, זוכה למידת המלכות - הספירה 'השביעית', (השנה השביעית). שרומז על: **"אור חזרי"** (כמובא בזוהר הרקיע אחרי כ"ג, ועוד). דהא המלכות - מקבלת ומשפיע יחדיו.

"והארץ לא תמכר לצמיתות כי לי כל הארץ" (כ"ה כג')

'ארץ' מרמז על יסוד 'עפר', הטבעיים והכישירונוט שהאדם נולד עמהם. שאף שנראים שמפריעים לעבודת ה', יש לדעת שדייקא בזאת העבודה רוצים מלמעלה. כי זאת הארץ, שעמו נולד - **"לא תמכר לצמיתות"**. ובסיומו של הפסוק: **"כי לי כל הארץ"**, שכל אלו הטבעיים שיש באדם ממנו הם, וכך רצוני בכך כי הרי אין מעמידים לאדם קושי ונסון שאינו יכול לעמוד בכך. וכדברי חז"ל.

ויועין בליקוטי הלכות שבת ז', באריכות על הפסוק: **"לך לך מארצך וממולדתך"**, שנדמה לאדם שאינו יכול להיפרד מההרגלים שנולד עמם).

"וציויתי לכם את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים" (כ"ה כא)

אפ"ל: **"ששית"** רומז על ספירת ה"יסוד". וידוע מספ"ק ובייחוד בדברי הזוה"ק שבה כלול כל התורה כולה, ועיי"כ זוכים לאור התורה, (ועיין ליקוטי"מ י"ט ועוד).

וזהו: **"לשלש"** בגימטריא: **"שש מאות וששים"** כנגד: תרי"ג מצוות דאורייתא, ז' מצוות דרבנן, ועוד מ' יום שבהם ניתנה תורה שעולה יחד במספר: **"שש מאות וששים"** - רמז שכל התורה תלויה במידת היסוד.

ובהמשך הפסוק: **"לשלש השנים"**: **"שש שנים הם שלוש פעמים - י"ב חודשים לחודשי החמה (יומא ס"ח):** שיחידו הם ל"ו. כנגד תורה שבע"פ - ל"ו מסכתות שבע"פ. - בכוח שנה השישית - ספירת יסוד, יושפע אור התורה שבכתב ושבע"פ.

נתחבר לאורו של התנא מכל מקום... ונמשיך ברכות ישועות ורחמים. וכדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק!

